

ROZPOZNAWANIE SYGNAŁÓW WSKAZUJĄCYCH NA KRZYWDZENIE MAŁOLETniego

Rozpoznawanie sytuacji występowania krzywdzenia/przemocy wobec małoletniego przeprowadzane w Uniwersytecie ze względu na działania związane z kontaktem z małoletnimi może wynikać ze zgłoszenia/sygnalizowania krzywdzenia ze strony małoletniego, jego rodziców lub opiekunów, Pracowników Uniwersytetu, innych małoletnich oraz innych osób, które powzięły wiedzę o krzywdzeniu lub podejrzewają jego wystąpienie. Może to mieć miejsce ze względu na zaobserwowanie u małoletniego symptomów fizycznych lub zachowaniowych. Ważnym kontekstem rozpoznania krzywdzenia jakiego małoletni może doświadczać w domu może też być wiedza o sytuacji rodzinnej małoletniego.

Rozpoznanie w pełniejszej formie, jeśli jest możliwe, przeprowadzane jest przez Pełnomocnika Rektora. Pełnomocnik Rektora może w tym względzie współpracować z dobranym zespołem specjalistów (psychologów lub pedagogów) w oparciu o pozyskane osobiście lub od innych informacje.

W częściowej formie (wiedza o poszczególnych cechach lub zachowaniach) rozpoznania może dokonać członek Wspólnoty Akademickiej, przekazując tę wiedzę Pełnomocnikowi Rektora.

W oparciu o rozpoznanie (jeśli jest ono możliwe) Pełnomocnik Rektora podejmuje decyzję o interwencji, w tym zgłoszeniu krzywdzenia Rektorowi i/lub zewnętrznym instytucjom publicznym, w zależności od zdiagnozowanego typu krzywdzenia i skorelowanej z nim interwencji.

Symptomy krzywdzenia:

1. Obserwacja objawów fizycznych, takich jak:

- 1) zasinienia, złamania, oparzenia i inne obrażenia oraz ślady na ciele małoletniego, które mogą wskazywać na przemoc fizyczną;

- 2) noszenie ubrań zakrywających ciało nawet w upalne dni;
- 3) problemy zdrowotne, takie jak niedożywienie, zaniedbanie higieny, ubranie niewłaściwe do warunków atmosferycznych.

2. Zmiany w zachowaniu małego:

- 1) wycofanie się, lękliwość, pasywna postawa lub nadmierna agresja, napady złości i złego humoru;
- 2) zmiany w apetycie czy rytmie snu, trudne do wytłumaczenia zmiany zachowań i przyzwyczajzeń;
- 3) ciągłe (bardzo częste) zmęczenie, apatia, brak radości życia, obojętność jako ogólna postawa wobec rzeczywistości, uciekanie od rzeczywistości;
- 4) unikanie pewnych osób lub miejsc, lęk przed jakimiś osobami lub miejscami;
- 5) nagłe pojawienie się trudności szkolnych, pogorszenie wyników w nauce, zmiana stylu funkcjonowania małego, nagłe porzucenie dotychczasowych zainteresowań;
- 6) odosobnienie, izolowanie się od rówieśników;
- 7) poszukiwanie stałej uwagi prowadzącego zajęcia, ciągłe zwracanie na siebie uwagi, „przyklejanie się” do prowadzącego zajęcia;
- 8) nadmierna ostrożność, stałe napięcie, postawa „wyczekiwania”;
- 9) ogólny brak zaufania do innych;
- 10) kradzieże, kłamstwa, oszukiwanie;
- 11) wyrażanie niechęci, lęku przed powrotem do rodziców, do domu;
- 12) specyficzne dla wykorzystania seksualnego małego: pseudodojrzałe zachowania o seksualnym charakterze, zachowania prowokujące seksualnie, agresywne zachowania seksualne wobec dorosłych lub rówieśników, symulowanie, naśladowanie czynności seksualnych, przedstawianie treści seksualnych w zachowaniach lub wytworach, kompulsywna masturbacja, drapanie się w miejscach intymnych.

3. Sygnalizowanie krzywdzenia/przemocy przez małego:

- 1) bezpośrednio wyrażanie przez małego, że jest/zostało skrzywdzone, bądź wskazywanie na doświadczanie przemocy poprzez rysunki, opowieści czy zachowania;
- 2) wypowiedzi małego, które mogą wskazywać na przemoc, nawet jeśli są wyrażone pośrednio np. mały opowiada, że to się zdarzyło/zdarza koledze/koleżance.

4. Czynniki rodzinne związane z występowaniem przemocy wobec małego:

- 1) przemocowe zachowanie rodziców/opiekunów wobec małego;
- 2) zauważalne napięcia w relacji między małym a rodzicem/opiekunem, widoczny lęk małego przed rodzicem/opiekunem;
- 3) brak reakcji rodziców/opiekunów na potrzeby emocjonalne i fizyczne małego;
- 4) rodzina w stanie stresu społeczno-ekonomicznego lub psychospołecznego, w tym pogorszenie statusu ekonomicznego, utrata pracy, zmiana miejsca życia rodziny, nagłe negatywne zdarzenia w rodzinie (rozwód, śmierć, ciężka choroba, nowe dziecko w rodzinie);
- 5) zaburzone relacje, konflikty między rodzicami/opiekunami;
- 6) rodzice doświadczali przemocy w dzieciństwie;
- 7) negatywne lub nierealistyczne spostrzeganie małego;
- 8) problemy uzależnieniowe rodziców/opiekunów;
- 9) problemy psychologiczne rodziców/opiekunów oraz kwestie osobowościowe (np. duży autorytaryzm, surowość, niska kontrola impulsów, tendencje depresyjne).